

Стаття 20. Здійснення права на захист

1. Право на захист особа здійснює на свій розсуд.

2. Нездійснення особою права на захист не є підставою для припинення цивільного права, що порушене, крім випадків, встановлених законом.

Коментар:

Коментована стаття встановлює правило диспозитивності при здійсненні права на захист. Особа самостійно обирає спосіб захисту свого порушеного права та орган, до якого вона буде звертатися, або здійснить самозахист.

Деякими положеннями законодавства можуть передбачатися обов'язкові дії, які особа, право якої порушено, має здійснити для отримання захисту. Так, наприклад, відповідно до ст. 874 ЦК, у разі нез'явлення замовника за одержанням виконаної роботи за договором побутового підряду, підрядник має право продати предмет договору за розумну ціну. Але перед цим він обов'язково має письмово попередити про це замовника та очікувати два місяця.

Особа є вільною також і у виборі способу поведінки взагалі, тобто звертатися чи не звертатися за захистом. Якщо особа не реалізувала право на захист свого порушеного права, цивільне право не припиняється, крім випадків, встановлених законом. Так, наприклад, не звернення особі до суду за захистом свого права у передбачені законом строки позовної давності тягнучиме за собою припинення права особи отримати судовий захист.